

Nro. 48.

A' FELS. R. CSÁSZARNAK ÉS A. KIRALYNAK
KEGYELMES ENGEDELMÉBŐL.

*Költ Bétsben, Pénteken Decembernek 12-dik napján
1800-ik esztendőben.*

B é e s.

Tegnap, dél után, 12 és 1 órakor indultak ki Császár, és Császárné Ő Felségek Magyar Országára Kis-Martomba, 3 hintóval. Az elsőben, magok Ő Császári Felségek, *Ferdinánd Toskanai Nagy és Fő herczeg*, és Ő Csász. Felségenek egyik testvére'; a' másodikban a' Fels. Nápolyi Királyné, két herczeg Kis Asszonyával, és a' Toskánai Nagy és Fő Herczegné; a' harmadikban két Nápolyi Kir. herczeg, és a' Fels. Nápolyi Királynénak udvari mestere, és mesternéje ültek. Ebédet *Laxenburghban* ettek, vatsórára Kis-Martomba szándékoztak. — Ma az azon környéken fekvő Magy. Nemes felkelt seregeket fogják meg szemlélni, de h e-

nap estére, szándekoznak Ő Felségek ide vizsgálja jönni.

Gróf *Wurmbrand Ferencz József*, Cs. Kir. meghatalmazott udvari Commissarius, e' most folyó Decembernek 2 ik napján, egy hirdetményt tetett *Grécz* városában közönségessé, mellyben minekutánna Ő Csasz. és Kir. Felségének a' ditsösséges és allandó békefélegnek megnyerése végett tett törekedéseit kevés, de fontos szókkal előadta volna, arra kéri, serkenti, és unszollya a' Belső Auszriai tartományoknak, úgymint, Styriának, Carinthiának, Carnioliának, Triestnek, Görizsiának, Friauliának, 's több ezekkel határos Cs. K. tartományoknak lakosait, hogy Magyar és Cseh Országoknak, Felső és Alsó Auszriának, Morvának és Sziléziának ditsiretes példajokat követvén, ők is, a' kik a' fegyver viselésre alkalmatosak, összveféleggel kellyenek fel, 's fogjanak hazájoknak, dühös ellenség ellen leendő védelmezésére fegyvert, és tehetségeknék mértéke szerint, adakozzanak a' felkelendő legénységnek ruhazatjokra, fegyverekre, és zsóldjokra annyit, a' mennyit e' végre szükségesnek itilnek.

Az egyesült Morvai és Sziléziai vadász sereg, ezen tartományok fő Kormányozójának, Gróf Ugartenek, és az ottan Commandirozó Generálisnak, Gr. Latour Cs. K. hadi Tárnokmesternek jelenléteben, November 26. ik napján, a' *Brünni* mezőségen meg mustráltatván, jeles próbáit adta fegyverben való gyakorolatasának, Azután harmad nappal, úgymint Nov. 28. ik napján reggel, szép tabori, és hármónias muzsika zengés közt a' városból ki marsirozván, Cseh Ország felé indúlt. Igen nagy díszére szolgált az, ezen szabad vadász seregnek, hogy a' fent nevezett tartománybéli fő Kormányozó, Commandirozó vezér, minden jelenvölt Generálisok, urak, és sok lakosok, jó darabon el kísérték azt.

Hadi Történetek.

I. Németországban.

A' miképen *János Kir. Fő Herczeg, Hanni* fő hadi szállásáról, *November 3-ik* napján költ levelében jelentette, azon napon, egész armadiáját onnan ki indítván, az *Anzing* környékén táborozott ellenség ellen vezette, azt igen keményen meg támadta, de az is vakmerően állott ellent, és mivel a' mi feregeink a' hosszas és bajos marsirozas miatt egéizlen el vóltak lankadva, semmit sem tehetvén a' pihent és számos ellenség ellen, minekutanna mind a' két részről lokat vezettek volna, jobbnak tartotta *Ő Kir. Fő Herczega* a' vezérlése alatt lévő *Cs. K. armadiát* visszafizta húzni, 's avval együtt az *Inn* folyóviznek innenő partja mellett le telepedni, mint sem el fáradott feregeivel az álhatatlan hadi szerentsére támadzkodni. Maga *Ő Kir. Fő Herczega* *Alt-Oettingenbe* tette maga fő hadi szállását által, és még *December 6-ik* napján is ott vólt. — Mivel még akkor sem vehette minden trupjainktól, az első és 3-ik *Decemberi* ütközetekben szenvedett veszteségünket, most sem tudósíthatta a' *Fels. udvari hadi Cancelláriát* arról vóltaképen.

Az ellenségeskedésnek ujjobbani el kezdődésétől fogva; számos *Franczia* katonákat el fogdoltak a' *Klénau* és *Simbschön* *Feldmarsal* *Lajti* nántok, és a' *Mecséry* *Generál* *Majór* vezérlések alatt lévő vitézeink.

II. Olaszországban,

Az itten lévő *Cs. K. armadiának* fő vezérje, *Lovasság Generalissa*, *Gr. Bellegarde*, *29-ik* *Novemberi* tudósításában arról télzen jelentést, hogy ott is hozzá fogtak már a' *Francziák* az ellenségeskedéshez; és hogy visszafizta nyomván a' *Ceresa-*

ra mellett tanyázott vigyázó seregeinket, egy Battalion Commendans vezérlése alatt, 800 embert küldöttek ki azon hely védelmezésére, 800-at pedig rezervába állítottak.

Minthogy pedig igen hasznos tanya volt az a' mi ármadiánkra nézve: ahozképest *Vogelsang* F. M. Lajtinántra bizta annak vissza foglaltatását, e' pedig *d'Aspre* Generál Majórra, a' ki is, azon katonasággal, a' mellyet maga magának ki választott, Novemb. 27-ikén elindulván, és a' fent nevezett tanyához érkeztén, leg elsőben is a' *Preis*z batallionnyát, és a' Banátusi Regementnek 3 kompaniáját küldötte az ellenségre, és olly szerentsés is vólt, hogy tsak hamar ki üzette lántzaikból a' Francziákat, a' kiknek az *Erdödy* Huszár Regementjének egy eskadronja utánnok eredvén, futó sorjaikba bé vágtak, 's igen sokat le kontzoltak, 100-at el fogtak, a' többi pedig, a' kik a' halaltól, és fogságtól meg menekedtek, *Castel Goffredo* felé futottak, hanem mig oda érhetek vólna, addig is sok le vagdaltatott és sebbe ejtetett közzülök. — A' mi ezen tsatatskában történt veszteségünk két sebbe estekből állott.

Bé vett szokások szerént, az Olasz Országi tartományokat is sok contributióval és requisitióval sanyargattyák a' Francziák. A' Toskánai N. Herczégységben Sienára 100,000, Florentziára pedig 400,000 tallér hadi adót vetettek. A' Sienai Püspök néhány oda való küldöttekkel együtt *Florentziába* utazván, azon esedezett az ott lévő Franczia Commendansnak, *Miollis* Generálisnak, hogy tekintene a' jelenvaló nyomorúságos időkre, és szállitaná alább a' Sienára vetett hadi adót.

A' most nevezett Franczia Generális egy 5. személyből álló Commissiót rendelt a' Toskánai N. Herczégységben talált, és sequestrum alá tétett Anglus, Orosz, Portugallus, Török és Nápolyi jószágoknak meg betsültetésekre, és a' Livornói kikötő helyben találtatott hajoknak requisiti-

óba való vételekre, a' Franczia Respublikának szolgálatjára. Ezekből, és ezekhez hasonló i~~st~~ézetjeikből a' Francziáknak, nem külömben, a' Génuai kikötő helyben hajókra rakott ártilleriákból előre is azt lehet jövendőlni, hogy ők Nápoly Ország ellen fognak menni.

Florentzia városa, Brüne és Düpont Fr. Generálisok eránt való jó indulatjának ki nyilatkoztatása végett, amannak két alabástrom köből készült régi edénynyel, ennek pedig igen betses képekkel, és márvány oszlopokkal kedveskedett. Majlandból iratik, hogy a' Toskánai N. Herczegségben találtatott régiségeknek és ritkaságoknak ki válogatásokra, és a' Párisi nemzeti Muzeumba leendő küldetésekre, egynéhány azokhoz értő Tudósok fognak küldetni.

Az Aostai Herczeg és Herczegné, oda hagyván a' Porto-Ferrajói szigetet, Szárdiniába mentek által. Kétség kívül, a' Fels. Szárdiniai Király is fogja őket, a' jelenvaló környüállások közt követni.

A' Bolognai Municipalitas, elégtelen léven a' Franczis ármadia számára kivánt pénznek ki szerzésére, hivatalyától meg fofztatott.

Az Inn folyóviz környékén történt 1-ső, és 2-dik Decemberi tsatákról ekként szóllanak a' Monachiumi levelek: „Tegnap (úgy mint Dec. 1-ső napján) reggeltől fogva egész estig nagy ágyú harsogás hallatott. A' Cs. Kir. seregek, reggeli 7 órakor tüzesen meg támadták a' Fr. ármadiának bal szarnyát, és noha vissza nyomattak eleinte: mindazáltal a' Magyar gyalogságra, és Würtembergi seregekre bukkanván az előbre nyomúlt és gyözni kezdett Francziák, igen sokat vesztettek, 's kéntelenek vóltak magokat Haagig vissza húzni.“

Ismét: „Két naptól fogva Haagban vólt, a'

Fr. fő vezér *Moreau* hadi fő szállása. Tegnap (t. i. Dec. 1. ső napján) sok segítségét kapván a' Cs. Kir. armadiának jobb szárnya annak bal szárnyától és derekától, 's kiváltképen lovasságot, minden oldalról meg támadta a' Fr. armadiának 20 ezer főből álló bal szárnyát. Ezek, ámbár nyakasan viselték légyen is eleinte magokat, végtére mindazáltal hátrálni kénytelenítették. A' múlt ejjel, 4 óranira vitte hátrább *Moreau* fő vezér maga hadi fő szállását, úgymint *Hohenlindenbe*, a' hol meg is hált. Szünetlenül sok sebesek hozatnak ide, t. i. *Monachiumba*, a' kik több nire kard vágást kaptak. — Már egynéhány helyen próbát tettek a' Francziák az *Inn* folyóvizén való által menetelre, hanem magok is kénytelenek azt meg vallani, hogy sokkal több embert vesztettek azon próbákban, mint a' *Duna*, *Lech*, és *Iller* folyóvizéken lett által meneteleknek alkalmatosságával.

Monachiumban Dec. 2. ik napján. Ma egész nap nem vólt a' sok ágyú durogásnak szünete. — Kétség kívül, török szakad, azon erőlködik *Moreau* Fr. fő vezér, hogy a' tegnap rajta esett gyálázatnak mentskát magáról le moshassa. Tegnap este már arról beszélgettek a' Franczia fő hadi szálláson, hogy a' nevezett fő vezér egy plánumot készített vólna a' maga tzellyának el kövételére.

Nemtsak a' bal, hanem a' jobb szárnya is hátrább húzta magát a' Fr. armadiának, ellenben a' derekát a' Cs. Kir. feregeknek leg nagyobb erőlködéseik mellett is, ki nem lehetett helyéről mozditani.

Monachiumban December 2. ikán, esteli 6 órakor. A' mai isatában 3 Franczia Generálisok estek sebbe, úgymint *Grenier*, *Neu*, és *Hardy*. Az elsőnek leg veszedelmesebb a' sebe. A' *Moreau* Fő vezér testvér öltse alatt is agyon lövett a' ló. Négy fel brigáda, egy vadász, és egy dragonyos Regiment nagyon meg ritkúltanak. A'

sebbe esett Francziáknak 1200 — 1500-ra tétetik a' száma.

Német Ország.

Azon 4 millió és 300,000 forintokból álló contributióra nézve, a' mellyet a' Svéviai és Frankóniai Kerületekre vetettek a' Francia Commissariusok, egy, Moreau fő vezérhez intézett repræsentatiójokban, a' többek közt így szólnak a' Svéviai kerületbéli Karok és Rendek: „Generál Uram! Semmiképen el nem lehet halgatnunk, hogy olly mértékben van immár földünkön az inség, mellyet szükségesképen kétségbe esés fog követni. Annakokáért vegye szívére Generális Uram a' mi igen szomorú állapotunkat, egész bizodalommal is vagyunk az eránt, hogy semmit sem fog, a' mi ki pusztult tartományunktól ollyat kívánni, a' mellynek tellyesítésére természetesen elégtelen. Jól tudjuk, hogy ennek sorsa egészen az Úr kezében vagyon; hanem arról is meg vagyunk győződve, hogy meg nem eggyez az Úr nemes szívével és gondolkozása módjával az, hogy a' kezébe lévő hatalommal villza éllyen, és egészen elnyomja, 's lábai alá tapodja azt a' nemzetet, a' melly régtől fogva ártatlan áldozatjává lönn a' pusztító hadnak.“

Strafsburgból, azt írják *November 26-ik napján*, hogy a' Lünevilli Congressusra ment személyek, egymás után miud széllyel oszlottak. *Clarke* Generál, már annakelőtte 5 nappal onnan el ment, *Bonaparte* József is fel pakoltatott, a' várbeli munkák félbe szakadtak, és az oda küldetett katonák őrizetnek felé *Chalonsba* marsirozni parantsoltatott.

Frantzia Respublika.

A' Fő Conzulnak planuma szerént, minden figyelmetelenségét az ifjuság nevelésére és tanításá-

ra fogja a' Franczia Kormányzék függeszteni. E' végre *Chaptal* Status Tanácsosra bízott egy olly közönséges plánumnak készítése, a' melly szerént azon köz hasznú feltétel eszközöltetődjék. El is végzette ő ezt a' reá bízott dolgot, és az ő planumja szerént, háromféle iskolai intézete-
ket, ugymint Municipali, Gyülekezetekbeli, és magános akadémiái iskolákat kell fel állítani. Az első rendbéli iskolákban azok a' tudományok fognak tanítódni, a' mellyeket minden polgárnak tudni szükséges; a' másod rendbeliekben, a' köz hivataloknak folytatására alkalmas férfiak, és meg világosított polgárok fognak neveltetni; a' harmadik rendbeliekben, mint szinte a' Német Országi Fő Oskolákban, mindenféle hasznos tudományok fognak tanítódni. A' municipalis Oskolákban leendő tanítóknak fizetések 400 livernél alább nem lészzen, és ezerre is fel hághat; a' másod rendbeli iskolák Tanítóinak fizetések-
re 1200 — 2500 liver rendeltetett, az akadémiákban leendő Professorokuk pedig 3000 — 5000 liver.

A' Lünevillei Congressusra nézve semmi tudositást nem adott ki a' Párisi officialis újság levél, az ugy nevezett Monitör egyebet, hanem hogy az arra küldetett Prussus követ [*Schulz* Ur, már Párisból oda utazott légyen.

A' tengeri dolgokra ügyelő minister, minden Franczia Országi kikötő helyekbe kemény parancsolatot küldött az eránt, hogy szunnyadhatatlan szemekkel vigyázzának a' Spanyol Országból oda menendő hajókra, portékákra, és embe-
rekre.

A' Garde nevezetü Osztályban, egy igen el-
més mód szerént végeztetett ki e' világból az a' haramja társaság, a' melly sok tolvajságot, és gyilkosságot vitt ott végbe egy darab időtől fogva. Tudniillik egy policiával egyet értő ember hozzájok adván magát egykor azt mondja tolvai társainak, hogy tud ő egy régi kastélyt, a' melly

ben 40000 liver van el rejtve. Arra való nézve, a' midőn az egész haramja társaság oda ment, és a' kintset kereste vólna, amaz, a' már az előtt puskaporos minákkal meg rakott régi kastélyt a' levegő égbe vettette, a' mellyben 15 haramja el veszett, a' többi pedig el fogattatván, egymás után mind föbe lövetett.

Nagy Britannia.

Az ország nagy petsétjéből ki vagyon már a' Franczia Országi czimer, a' három lilium töröltetve, mellyel III dik *Edvard* Király uralkodásától fogva minden Angliai Királyok éltek vala, annak ki nyilatkoztatására, hogy nekik igaz jusok legyen Kiss Britanniához és Normandiához. Angliának, Skotziának, a' Wallisi Herczogségnek, és Hyberniának czimerjei vagynak már most a' Királyi czimernek 4 mezőjében, a' Hannóverai czimer pedig a' közép ponton felül van. A' petsét nyomón, az előbbi Királyi titulus helyett csak e' van: *Britannicorum Rex*, a' melly minden világ részeiben lakó Brittus jobbágyokat magában foglal.

A' Londoni Kormányfőnök igen sok életet vásároltatott északi Amérikában. *Hogy el ne felejtsek.* Ottan igen nagy villongás támadt a' lakosok közt a' Congressus Előülőjének választása miatt, egy rész *Adamst* akarván azon méltóságos hivatalban tovább is meg hagyni; a' másik rész pedig *Jeffersont* kívánván abba helyheztetni. Ez ellen azt hántorgattyák ellenségei, hogy ő vallástalan ember lévén, a' Respublikában is felállítaná a' vallástalanságot, a' melly miatt végtére minden kegyesség számkivetésbe küldetődne. — *Virginidban* két testvér atyafi öszve veszvén e' miatt egymással, az egyik úgy fejbe ütötte a' másikat, hogy mingyárt szörnyű halált halt, maga pedig hazajából ki bújdosott.

Admirál *Nelsonra* fog, a' mint a' 14-ik Novem-

beri Londoni levelekből olvassuk, a' *Canalisban* az az a' Francia Ország és Anglia közt való tenger öblében, lévő flottának fő kórmánya bizatódni. Nov. 12 ikén a' Királynál lévén különös audientían, a' Báthi 's Máltai Ordóknak tzi- mereivel, a' Török Császártól ajándékozott bril- liantos kótsak tollal, a' Nápolyi Király és Király- né Ő Felségektől nyert medálliaikkal, avagy em- lékeztető pénzekkel, és azon betses kardal, vólt szépen fel ékesítettve a' mellyet London városa néki készítettett.

Lord *Nelson*, November 19-ikén vezettetett bé a' Felső Parlamentumba, a' hol a' szokott esküvésnek le tétele után, elfoglalta a' nékie ren- delt helyet és széket. Az úgy nevezett *Convent- garden* nevezetű teátrumon lévén ő nem régiben, jobb keze felől *Ladi Hamilton*, bal felől a' ma- ga felesége ültek, háta megett pedig az édes aty- tya, és *Sir Hamilton* állottak.

A' Máltai szigetnek *Valletta* nevezetű erőssé- gében talált ártilleriát 114,000 font sterlingre betsüllik a' Londoni levelek, mellynek egy ré- szét, mint már régi metallumot, el fogják adni. Minden Málta mellett nyert hajoért 1000 font sterling jutalmat nyer egy egy hajós kapitány.

Orosz Birodalom.

Az Anglus hajóknak ezen Birodalombéli ki- kötő helyekben lett le árestáltatásának okát, ily- lyen szókkal adja elő a' 26-ik Octoberi Pétersbur- gi udvari újság levél: „Ő Császári Felségének, ugymond, értésére esett az, hogy a' Francziák' birtokában vólt Máltai sziget az Anglus truppok- nak magát fel adta; hanem még eddig tudtára nintsen, ha vallyon az 1798 esztendőben, Decem- ber 30-ikán, Pétersburgban meg határozottatott végzés, a' melly szerént ezen szigetnek a' Jéru- sálemi Sz. János vitézi Rendjének, mellynek Ő Orosz Császári Felsége a' Nagy Mestere, villa

kellett volna adatódnia. Ahozképest, a' maga jussainak fenn tartására nézve, azt parantsolta Ő Császári Felsége, hogy minden Birodalmaibéli kikötőhelyekben lévő Anglus hajók árestom alatt legyenek, mind addig, valameddig azon fent említett meg egyezés bé nem tellyesítődik.

Egy északi tartománybéli közönséges levél szerént, a' Pétersburgi Császári, és a' Berlini, Stockholmi, és Koppenhágai Király udvarok közt kötött fegyveres neutralitást tárgyazó alliantzia, már tökéletességre ment.

Svécia Ország,

A' mostan uralkodó Király, *IV. Gustav*, November 1. ső napján lépett betses életének 23 ik esztendejébe, a' melly nap, egész *Stockholm* városában sok örvendetes vigságok, mulatságok, és vendegségek voltak.

A' Svéciai fő Kormányzéknek sok izbeli kérésére, meg engedni méltoztatott azt *I. Pál* Orosz Császár Ő Felsége, hogy Svéciával határos birodalmaiból 60,000 tonna élet vitetődjék oda által. (Egy tonna, a' hajósoknak szokott számlalása szerént 2000 fontot foglal magában) A' minthogy mingyárt akkor egynéhány hajók küldettek Svéciából az Orosz Birodalombéli kikötő helyekbe azon életnek oda leendő vitele végett, a' mellyre, az ezen esztendőbeli vékony aratás miatt, igen nagy szüksége vagyon Svéciának.

Az ezen Országbéli Rendeknek és Karoknak azon meg határozások, melly szerént, a' Status adosságainak lassan lassan leendő meg kissebbítésére nézve, a' közönséges adó öregbített, October utolsó napján, nyomtatásban is ki adattott, és mingyárt közönségössé tétetett. E' szerént, egy millio, négy' száz ezer tallerra megy ez az adó, melly noha 350,000 tallérral több, mint volt az el múlt esztendőbeli; még is mindazáltal, helyessebben lévén az, az adófizetők közt

fel osztatva, mint ennekelötte; az egész Ország-
nak könnyebbitésére fog lenni.

Spanyol Ország.

Mivel mind tovább tovább terjed Andaluzi-
ában a' Peltis, az egész Ország nagy rémulésben
lenni mondatik. Azon két Orvos Doctor közül,
a' kiket a' Madritti udvar *Sevillába* küldött, az
egyik tsak hamar meg hólt, és a' másik is ne-
hezen menekedik meg a' haláltól. A' nevezett
városban, 25,000 embernél több fekszik betegen,
és mivel számosan ki költöztek honnyokból, és
az orvosló eszközök is meg szükültek, senki sem
segithet rajtok. *Kádixban* még most is 60 — 70
ember hal meg napjában, *Sevillában* ellenben 500
ember is el temettetik egy nap, és az által, hogy
ezrenkent megy az ember a' templomokba, még
jobban ki terjesztödik a' pestis. Reá nem lehet
öket arra venni, hogy inkább a' szabad levegő-
ég alatt tartsák az isteni tiszteletet. Az is felet-
több gyarapittya ezt az öldöklő nyavalyát, hogy
a' régi szokás és vélekedés szerént, még most is so-
kan a' templomokban kivánnak temetkezni. Sok-
féleképen nyilatkoztattya ki ez a' nyavalya ma-
gát, most így, majd ismét máskepen. Most leg-
elsőben is vért okád az ember, és nagyon meg-
dagadnak dobogó erei.

Már is 80000-re tétetődik az ebben az Or-
szágban, pestises nyavalyában meg hólt emberek-
nek a' száma; és már *Mallagára*, *Cordovára*, *Gra-
nadára*, 's több városokra is ki hatott. Hogy
Madritra is ki ne hasson, 22000 ember vont kö-
rülötte kordont, és senki sem botsáttatik abba bé-
szoros meg vizsgáltság nélkül. Minden oda bé-
menni akaró embernek tanúbizonyság levelet kell
arról mutatni, hogy sem a' hol lakik, sem a' hol
keresztül utazik, semmi nyoma nints a' pestis-
nek.

A' Kádixi Kormányozó olly jelentést küldött

a' Madritti Kormányfőeknek, hogy arra az Anglia flottára is, a' melly az oda való kikötő hely előtt múltatott, és oda bé ütni akart, el ragadt a' pestis, melly dolog az által tudódott ki, hogy *Tetanból*, *Fetz* Országának anya városából egy Anglus tiszt barátjához levelet küldvén, ezt a' szomorú újságot közlőtte vele. Ez a' levél pedig, hogy esett, hogy nem, a' Kádixi kikötő hely előtt találtatott. Ahozképest minden *Madriddban* lévő idegen követeknek tudtokra adatta azt a' Fels. Király maga miniszterje által, hogy szemessen vigyáztassanak az Anglus hajókra, ne hogy az ő hazájokra is ki terjedjen ez a' pusztító nyavalya.

Magyar Ország.

Nagy Bányáról Nov. 15 dik napján.

Mostanában, nem igen megszűnt tőlünk, a' Szilágyságban, egy szegény ember, örültségnek adta jeleit, köpködött másokra, majd sirt, majd nevetett, félre beszélt, szaladgált; de az után a' szomorú következés meg mutatta, hogy azok nem örültségnek, hanem veszetségnek voltak elő postái; mert az után az ember csak hamar dühös-ködni kezdett, mindent tépett, szaggatott, és gyakran sikóltva mondotta ezt: hogy hozzá közel ne menjenek, mert az apját is ketté harapná, és hogy ha valakit agyon marhatna, tudja, hogy ő meg gyógyulna. Ekkor erőssen meg kötöztetett, mert már a' Hydrophobia is (a' víztől való iszonyodás) nagyon el érte volt, mellyet sokan gyógyulhatatlannak tartanak, minden fényestől is, mint a' millyen a' tükör, nagyon félt.

Az Orvos ekkor adott nékie bé *Opiumból* 1. gránt - *köris féreg* (cantharis) porából 12 gránt, és *Bella donna extractumából* 23 gránt, ezeket együtt igen igen fin porrá törte, és hogy az orvosság is fekete legyen, bodza sziruppal fel keverte, és feketére festett fa kalánból néki bé

adták nagy nehezen minden 3 órában az említett dosilt, és igen szépen ki-épült, most sints semmi baja.

Aradon Nov. 25-ik napján. A' mi gyalog és lovas insurgens seregeink már egészen ki készültek, és akarmelley órában készek a' marsirozásra. A' gyalogság 698, a' lovasság pedig 1 Eskadronból, az az 180 főből áll. Mind a' kettőben válogatott legenység vagyon, a' lovasságnak szép monturja, fegyvere és jó lova van; a' gyalogság is jól vagyon equipirozva.

A' gyalogságnak *Obestere*, Titt. Gyoroki *Edelspacher Zsigmond* Cs. K. Tanácsos, és Tekint. Arad Vármegyének első All-Ispánja;

Obristlajtínántja Cs. K. Tanácsos Tökölli Sabbás.

Kapitánnya, Nagy József és Kórnély József.

Fő Hadnagygyi Svertetzky József, Gyurkovics Károly, Edelspacher Zsigmond, Langó Ferencz, Bartos Ferencz, Antalffy János, Krithory László és Bartoffágh József.

All Hadnagyai Pankl, Silberleitner, Kofztolányi János, Koron József, Meliseg, Szentlélek János, Kofztolányi József, és Oto Fridrik.

Zászlótartói Hermann János, Fischer Gorrig, és Mihalovics Demeter.

A' lovasságnál *Fő Strázsamester*, Edelspacher Mátyás, *Escadronos Kapitány* Bene Leopold.

Második Kapitány Nandor József.

Fő Hadnagyok: Bartoffágh Mihály, és Skerlec N. N.

All Hadnagyok: Bessenyi és Kádas.

Ezen hónapnak 23-ikán szentelte fel Csanádi Püspök Ő Méltósága a' gyalog insurgens sereg zászlóját a' Minoriták templomában, minekutánna a' szent mise el végződött volna. Az áhétatosság végződése után, az egész templom előtt állott insurgens seregre áldált mondott Püspök

Ő Nagysága. Délben 40 fogásra való ebédet adott a' fent nevezett első All-Ispán.

Temesvárt Nov. 26-ik napján. A' Temes, és Krassó Vármegye insurgens seregnek zászlóját tegnap szentelte fel Csanádi Püspök Ő Nagysága, a' melly alkalmatozással mind ez, mind *Klaniczay* Vice-Ispán Ur igen gyökeres órátiót mondottak az insurgens sereg előtt, 's fontos okokkal serkengették a' zászló alá meg eskütteket, a' Haza és Király eránt való tantorithatatlan hivsége. A' Temes-Vármegyei lovas sereg zászlójának Titt. *Edelspacher Ersebet* Kis Asszony a' gyalogságnál pedig Titt. *Deschan* Asszonyság voltak a' kereszt anyák. A' Krassó Vármegyei insurgens lovasság zászlójának fel szentelésekor Titt. *Köszöghy* Asszonyság, a' gyalogságnál pedig *Hermann Obersterné*, született *Bachó* Asszonyság viselték azon hivatalt. Délben 40 fogásra való ebéd volt *Cameralis Administrator Deschan* Urnál, este teátrum, ennek végződése után pedig fényes bál.

A' Krassovai gyalog Insurgens Seregnél következendők a' tisztek:

Kapitányok: *Hollzú Pál*, és *Cseffalvai János*.

Fő Hadnagyok: *Zsarnóczay János*, *Köszeghy Ferentz*, *Fischer József*, és *Franczenauer János*.

All Hadnagyok: *Vuja Demeter*, *Hirlichpach János*, *Naum Mihály*, és *König József*.

Zemlinben, vagy Zimonyban Nov. 30-ik napján. A' Belgrádi nem egyesült ő hitű Érsek még most is árestomban ül. A' Basa, a' mint mondatik, már régen jelentést küldött a' Konstantinápoli Divánnak az ő vétkeről, de még eddig semmi végzés nem jött iránta. Különös dolog, hogy a' Belgrádi Basán kívül senki sem tudhaty-tya az ő meg fogattatásának valóságos okát.

Erdély Ország.

*Hermanstadt*ből *Nov. 18-dik napján*. Hová tovább mind nagyobb nagyobb előmeneteleket teszen a' *Widdini* pártos *Basa Paswan Oglu*, és *Havas All-földön* is *Bukarest* felé menni szándékozik. A' *Vajda* három *Basa* vezérlések alatt, egy 6000 főből álló *corpust* állított fel ellene. *Bukarest*ből már is költöznek ki a' lakosok. Az ott lévő *Gymnasiumban* tanuló *Görög* ifjak lassanként mind széllyel oszlanak; sőt maga a' *Vajda* is, ládákra rakván féltöbb kintseit bátorságosabb helyre vonta magát. —

A' *Zarnești*, *Brassói* és *Fogarasi* hegyekben sok új arany és ezüst bányák találtattak nem régiben. *Kapitány Scottler*, a' ki már két ízben vólt *Amérikában*, és néha napján *Adjutanságot* viselt *Lafayette* mellett, tellyes hatalommal lévén oda küldetve, a' hol gondollya, hogy több arany vagy ezüst bányákra találhat, mély gödröket ásat, és olvasztó kementzéket építet; sőt talált is már olly helyekre, a' mellyekből ki ásatott könek mázsajából 75 font tizint vett ki. Arany bányára is 12-re, még pedig igen jókra talált.

* * *

Temesvár. Felséges Úrunk méltoztatván *Erdély Ország*i *Nemes Gyertyánfi Lukáts, Antal*, és *Kristoff* Uraknak, sok rendbe szerzett különös érdemekért, *Nemes Torontál Vármegyébe* fekvő, három, úgymint: *Dolvadia, Gyr*, és *Bobda* nevezetű *Falukat*, *Donatio* mellett kegyesen conferálni, az említett testvér Urak ezen *Faluknak* örökös *Biradalmába* bé iktattattak.

D, D. S.